

El Pla, històries de l'ahir i de l'avui

Parròquia de Santa Magdalena
del Pla del Penedès

La foto de la Parròquia de Santa Magdalena del Pla, del Penedès (l'Alt Penedès), fou enviada per Pere Rovira Alemany, el 7 de gener del 2019. És un cas singular, ja que u dels sants porta un llibre mentres que l'altre va acompanyat d'una creu i d'una palma.

Aquesta representació artística és l'única que hem vist en què la posició dels dos sants ens recorda la de més d'una escultura de Demèter i Persèfone i que ens duu al tema dels diòscurs i tot. Com podem veure, els dos germans apareixen com si fossen una parella, en contacte. Està en la Sorollera (població aragonesa i catalanoparlant de la comarca del Baix Aragó) i figura en l'article "**Romería al Santet**" (<https://cerollera.com/nuestro-pueblo/romeria-al-santet>), publicat per l'"**Asociación SERVA**" en la web "**La Cerollera**". El 19 de març del 2020 es podia veure en l'article esmentat.

La foto que veiem en aquesta pàgina em fou facilitada per Kike Gandia, en el 2019, i correspon a la benedicció dels camps, feta des de l'Ermita dels Benissants, de Cullera (la Ribera Baixa). La missa té lloc en valencià.

Una casa de pagès del Camp de Tarragona

La padrina Sió i la Maria

Ara, tots plegats llegirem el seu diàleg:

Avui, la Maria, a la sortida de l'escola no s'ha quedat a jugar amb les seves amigues. Què li deu passar?

- Padrina, padrina! On ets?
- Sóc aquí, Maria, a la cuina. Com és que arribes tan aviat d'escola?
- Perquè aquesta tarda, la mestra, ens ha fet explicar tot el que sabíem del poble i entre totes hem dit molt poca cosa.
- Padrina, tu saps per què es diu Vilallonga? Des de quan hi viu gent? Com es guanyaven la vida anys enrera els seus habitants? Com vivien? Com eren les cases?
- Caram, ni poc ni massa. No sé si sabré explicar tot el que em demanes.

Camp d'Aprenentatge de la ciutat de Tarragona

Una casa de pagès del camp de Tarragona

I enmig de confidències, trenant diàlegs de rondalla, avui, la Maria, ha escoltat les memòries de l'avia:

- Maria, recordo quan també la meua àvia m'explicava a la vora del foc la història i les vivències del poble. A la vila de Vilallonga, construïda sobre una terra plana, allunyada de les muntanyes i a la dreta del riu Glorieta, hi vivim unes mil dues-centes persones. Som hereves d'aquell poble antic que, l'any 1174, es va construir a manera d'una gran masia estirada, i per això va rebre el nom de Vilallonga, que vol dir vila allargada. El seu terme, planer i no gens pedregós, té 924 hectàrees de terres fèrtils que permeten que hi creixin, com ja bé saps, els avellaners, la vinya, les oliveres i els arbres fruiters, regats amb l'aigua de pous i de mines.

El poble, silenciós, és format per petits carrerons, alguns sense sortida. No calen gaires paraules per explicar-ho, perquè, si mires bé, les cases ho diuen tot. Les reixes que a vegades hi ha al costat dels portals eren, anys enrera, un observatori de la més pura tafaneria, i on també els fadrins del poble enraonaven amb les jovenetes.

Vilallonga és un poble de pagesos, d'homes amants de la terra que hi són arrelats. Cada dia a les dotze les campanes de l'església parroquial de Sant Martí, del segle XVIII, ventaven per tal d'avisar els homes que treballaven al camp que havia arribat l'hora de dinar i calia fer una aturada.

- Per això ara, a aquesta hora, toca la sirena padrina?
- Si filla però has de saber que les campanes no sempre tocaven igual. Si repicaven, anunciaven el baptisme d'un nou nat i reunien a tota la canalla a la plaça, on els padrins llançaven confits. Però, si els tocs eren lents i pesats i envaïen el silenci del poble, anunciaven la mort d'un veí.
- No fèieu festes ?
- És clar que sí! Els dies 30 i 31 de juliol celebràvem la festa major d'estiu amb els saraus i els embalats, i els patrons eren sant Abdó i sant Senen, l'onze de novembre, dia de sant Martí, la d'hivern destinada a commemorar

Una casa de pagès del Camp de Tarragona

l'acabament de les feines d'estiu: l'alegria de la verema i de la collita d'avellanes, considerades les més importants des del punt de vista econòmic.

La Maria agraeix les explicacions i surt al carrer per contar a les seves amigues tot el que la padrina Sió li ha dit. L'àvia, cansada, s'adorm amb un dolç somriure als llavis.

Aquestes fotos foren fetes a partir de les impressions que, en el seu moment, vaig fer del document on figuraven i que, després d'enviar-les a Neus Castellví Asensio (una col·laboradora de l'estudi), poguí alçar-les per a inserir-les en la web Malandia.